

Aktuálna informácia o Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike

Celospoločensky a tiež z hľadiska seniorov veľmi významný dokument Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike mal byť podľa pôvodného harmonogramu v zásade pripravený v polovici tohto roku. Práce na ňom však pokračujú najmä s cieľom dosiahnuť jeho skvalitnenie a tiež čo možno najvyššiu možnú mieru zhody zainteresovaných subjektov. Ako člen koordinačnej skupiny a riadiaceho výboru sa pokúsim zhrnúť doterajší priebeh a súčasný stav príprav.

Treba pripomenúť, že obdobne ako NPAS, aj stratégia sa pripravuje výsostne participatívne. Základom bolo vypracovanie podkladov jednotlivých cieľových skupín, ktoré prebiehali veľmi otvorene a kolektívne. S plnou zodpovednosťou to môžem povedať najmä za seniorov, kde sa podklady pre oblasť práv starších osôb pripravili ako vôbec prvé ešte pred koncom roku 2013 a som presvedčený, že veľmi kvalitne, zodpovedne a v jednoznačnej zhode zúčastnených. Obdobne to platí pre ďalšie cieľové skupiny v gestorstve MPSVR / práva detí, zdravotne postihnutých občanov a problematika rodovej rovnosti. O čo najlepší výsledok sa kolektívne a otvorene usilovali aj v ďalších skupinách.

Tieto podklady majú vysokú vypovedaciu hodnotu a možno napríklad v prípade seniorov právom povedať, že ide o prvý ucelený materiál tohto druhu. Sú informatívnou prílohou Stratégie a je pochopiteľným záujmom ich tvorcov, aby im bola pripisovaná adekvátne váha.

Pri pripomienkovom konaní k dokumentu sa zhromaždilo toľko zásadných pripomienok, že nebolo možné ich seriózne zvládnuť. Preto podpredseda Vlády SR a minister zahraničných vecí Miroslav Lajčák ako gestor Stratégie a tiež koordinačná skupina a Rada vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť rozhodli, že proces práce na Stratégii bude pokračovať.

Od začiatku augusta do polovice septembra prebehlo 31 stretnutí s takmer tridsiatimi subjektmi, na ktorých bolo prijatých viac než 40 záverov. Zásadné pripomienky možno v princípe rozdeliť na dve skupiny. Jednu z nich predkladali mimovládne organizácie, reprezentované tými, ktoré sú zastúpené v Rade vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť. Sústreďovali sa najmä na to, aby Stratégia mala väčšiu mieru záväznosti a konkrétnosti po vecnej aj časovej stránke. Značná časť týchto pripomienok bola akceptovaná, otvorené zostali najmä otázky kompetencií a legislatívneho a finančného zabezpečenia činnosti MVO, venujúcich sa ľudským právam.

S druhou skupinou pripomienok vystupovali predovšetkým kresťanské organizácie a aktivisti a združenia na podporu rodiny. V popredí bola ochrana života od samého počiatku, sexuálna výchova, práva sexuálnych menšín a niektoré ďalšie otázky. Väčšina z nich nebola akceptovaná s odkazom na našu ústavu, legislatívu a medzinárodnoprávne záväzky.

Práce na Stratégii sa zrejme dostávajú do svojej záverečnej etapy. Jej prijatie, ale aj proces jej prípravy možno označiť za významný krok z celospoločenského hľadiska i konkrétne pre seniorov. Na druhej strane nemožno obísť, že ukázala, že na niektoré otázky nie je spoločenská zhoda a jej hľadanie bude náročné a dlhodobé. Je to teda prvý krok na ceste, ktorej väčšiu časť máme pred sebou.